

PEDAGOGISK MATERIALE

FORMÅL OG MÅL

- Lære om menneskekroppen og sansene våre.
- Utvide og trene ordforråd og begreper knyttet til menneskekroppen.
- Gi muligheter for samtaler, spørsmål og refleksjon innen det naturvitenskapelige området.
- Utvikle samarbeidsevne og sosiale ferdigheter.



KLASSIFISERING



Klassifiseringsspill smak

Art.nr. 161299

UNDERVISNINGSSOPPLEGG

Materialet består av 32 runde kort med ekte fotografier av mat samt 8 hovedkort med grunnsmakene søtt, salt, surt og bittert. De 4 grunnsmakene representeres av følgende symboler:



Det følger også med et kort som forestiller munnen og tungen, der smakene er markert som fargede områder på tungen. Dette kortet fungerer som en rulett med en pil som kan snurres. For å bli kjent med bildene og spillet er det fint å gå gjennom kortene sammen.

Forslag til introduksjon: Begynn med å vise barna noen utvalgte (eller alle) matkort. Still utforskende spørsmål om hva barna ser på bildene, om de kjenner igjen noen av matvarene, om de har spist eller smakt på maten, hvordan de synes den smaker osv. La barna dele sine erfaringer og opplevelser. Gå deretter videre med å snakke om hvilke ulike smaker som finnes. Hvilke smaker kjenner barna til? Hva pleier å smake søtt? Hva pleier å smake salt?

Finnes det noe som smaker surt eller bittert? Fortsett med å assosiere og knytte til erfaringer og opplevelser. La barna fortelle hva de tenker på når de hører ordet "søtt" (f.eks. godteri, frukt) eller "salt" (chips, hav). Dette skaper en kobling mellom smak og erfaring.

Hvordan man kan spille (kooperativ versjon): Legg alle matkortene foran dere slik at man ser hva de forestiller. Ha også rulettkortet med pilen som kan snurres, samt hovedkortene med de fire ulike smaksymbolene.

Ta tur etter tur å snurre pilen på rulettkortet. Oppgaven er deretter å finne en matvare med den smaken pilen peker på. For eksempel, hvis pilen stopper på det lilla (søtt) symbolet, kan man legge bildet av isen ved den lilla siden på hovedkortet.

Om man ønsker, kan man sjekke at kortet stemmer ved å snu matkortet for å se om det passer med symbolet for søt smak. Hvis det ikke passer, legges kortet tilbake og pilen snurres på nytt.

Fortsett å ta tur etter tur og matche matkort med riktig smak.

Spillet er ferdig når alle matkortene har fått en plass ved hovedkortene.

Hvordan man kan spille (som en konkurranse): Begynn med å dele ut matkortene til spillerne.

Spillerne får også hvert sitt hovedkort. Rulettkortet legges foran spillerne.

En spiller starter med å snurre pilen og skal deretter finne et korrekt matkort, fra sine egne kort, som matcher smaken pilen har stoppet på. Matkortet legges på riktig plass på spillerens hovedkort.

Dersom kortet ikke plasseres riktig (kontroller ved å snu kortet), får spilleren kortet tilbake. Hvis det er riktig, blir det liggende. Turen går deretter videre til neste spiller, som snurrer pilen og matcher smak og matkort. Den som først fyller hovedkortet sitt med matkort for alle fire smaker, vinner.

BEGREP

sanser, smakssansen, smaker (salt, søtt, surt, bittert), sortere, menneskekroppen, matvarer

FLERE TIPS OG IDEER

Sorter kortene etter smak: Ta fram alle matkortene. Legg ut fire kort med overskriftene søtt, salt, surt og bittert (tegn gjerne symbolene). La barna sortere matkortene og legge dem under den smaken de synes passer best. Diskuter sammen. Hvorfor valgte dere å legge sitron under surt? Kan noe smake både surt og søtt? Etter øvelsen kan man snu alle matkortene for å se hvordan de er ment å sorteres etter de ulike smakene. Ligger alle kort med samme symbol sammen? Hvis et kort ikke ligger der det er tenkt, hva kan det skyldes? Kan smak oppleves forskjellig? Diskuter at matvarer kan ha flere smaker (for eksempel kan mørk sjokolade være søt og samtidig litt bitter).

Smaksminner: Fortsett samtalen om opplevelser av smaker. Still spørsmål som: "Har dere et minne av noe som smakte veldig surt? Bittert? Søtt? Salt? Hva var det? Hvordan reagerte du på smaken?"

Smakslek: Forbered en aktivitet knyttet til ulike smaker. Ha små smaksprøver som barna kan lukte på og smake på. Det kan for eksempel være: Søtt: eple, honning, rosiner. Salt: saltede kjeks, salte chips. Surt: sitron, tyttebær. Bittert: mørk sjokolade, ruccola.

La barna forutsi hva de tror de ulike matvarene kommer til å smake. La dem deretter ta en smaksprøve og oppmuntre dem til å beskrive hvordan det smaker. Etterpå kan man reflektere sammen med barna over hvilken smak de likte best/minst. Hvorfor likte de den? Hvilken smak var vanskeligst å kjenne? Hvilken smak var mest overraskende?

OBS! Husk på hygiene og allergikontroll.